

PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA BỘ ĐỘI ĐỊA PHƯƠNG TRONG ĐOÀN KẾT ĐỒNG BÀO THEO TÔN GIÁO VÀ KHÔNG THEO TÔN GIÁO Ở CÁC TỈNH BẮC TRUNG BỘ HIỆN NAY

ĐINH XUÂN THUẬN (*)

Tóm tắt: Phát huy vai trò của bộ đội địa phương trong đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo ở các tỉnh Bắc Trung Bộ hiện nay là vấn đề có ý nghĩa rất quan trọng, đây không chỉ là thực hiện chức năng, nhiệm vụ của đội quân công tác, đội quân lao động sản xuất mà còn thể hiện bản chất, truyền thống của Quân đội nhân dân Việt Nam; góp phần củng cố, tăng cường khối đại đoàn kết toàn dân tộc, tạo động lực to lớn thực hiện thắng lợi sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Từ khóa: Bộ đội địa phương; các tỉnh Bắc Trung Bộ; đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo.

Abstract: Enhancing the role of local troops in fostering solidarity among both religious and non-religious communities in the provinces of North Central Vietnam holds great significance. This not only fulfills their duties as working and production forces but also embodies the core values and proud traditions of the Vietnam People's Army. Their efforts contribute significantly to strengthening the great national unity bloc, thereby providing a strong impetus for the successful construction and defense of the Socialist Republic of Vietnam.

Keywords: Local troops; North Central Vietnam provinces; unity among religious and non-religious communities.

Ngày nhận bài: 02/01/2025 Ngày biên tập: 04/4/2025 Ngày duyệt đăng: 19/5/2025

1. Đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo - nội dung quan trọng trong chiến lược đại đoàn kết toàn dân tộc của Đảng và Nhà nước ta

Đoàn kết giữa đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo là một bộ phận của khối đại đoàn kết toàn dân tộc; một nội dung quan trọng trong chiến lược đại đoàn kết toàn dân tộc của Đảng và Nhà nước ta. Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chỉ rõ: “Phải đoàn kết chặt chẽ đồng bào lương và đồng bào các tôn giáo”⁽¹⁾. Trong suốt quá trình hoạt động lý luận và chỉ đạo thực tiễn cách mạng, Người luôn quan tâm chăm lo xây dựng đoàn kết

đồng bào lương, giáo thành một khối đoàn kết thống nhất dưới sự lãnh đạo của Đảng nhằm thực hiện thắng lợi các mục tiêu, yêu cầu, nhiệm vụ cách mạng.

Quán triệt tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn chăm lo xây dựng khối đại đoàn kết toàn dân tộc, trong đó có đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo, nhằm tập hợp lực lượng cách mạng, tạo sức mạnh to lớn để dân tộc ta vượt qua mọi khó khăn thử thách chiến thắng mọi kẻ thù xâm lược. Trong giai đoạn cách mạng mới, Đảng ta xác định khối đại đoàn kết toàn dân tộc nói chung và sự đoàn kết giữa đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo là động

(*) *ThS; Học viện Chính trị*

lực chủ yếu của sự nghiệp xây dựng đất nước hiện nay. Văn kiện Đại hội ĐBTQ lần thứ XIII của Đảng tiếp tục xác định: “Vận động, đoàn kết, tập hợp các tổ chức tôn giáo, chức sắc, tín đồ “sống tốt đời, đẹp đạo”, đóng góp tích cực cho công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”⁽²⁾.

Nghị quyết số 43-NQ/TW ngày 24/11/2023 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XIII về tiếp tục phát huy truyền thống, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, xây dựng đất nước ngày càng phồn vinh, hạnh phúc tiếp tục nhấn mạnh: “Nền tảng vững chắc của đại đoàn kết toàn dân tộc là liên minh giữa giai cấp công nhân, giai cấp nông dân và đội ngũ trí thức do Đảng lãnh đạo; là mối quan hệ bền chặt giữa Đảng và Nhân dân, là niềm tin của Nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và chế độ; là đoàn kết trong Đảng, đoàn kết giữa các giai tầng xã hội, giữa cộng đồng các dân tộc Việt Nam, giữa đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo, giữa những người theo các tôn giáo khác nhau, giữa người Việt Nam ở trong và ngoài nước; là đoàn kết giữa Nhân dân Việt Nam và Nhân dân yêu chuộng hòa bình, tiến bộ trên thế giới”⁽³⁾.

2. Giải pháp phát huy vai trò của bộ đội địa phương trong đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo ở các tỉnh Bắc Trung Bộ thời gian tới

Bộ đội địa phương ở các tỉnh Bắc Trung Bộ là bộ phận của Quân đội nhân dân Việt Nam, luôn xác định thực hiện đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo là chức năng, nhiệm vụ đội quân công tác của Quân đội; thể hiện bản chất, truyền thống tốt đẹp của “Bộ đội Cụ Hồ”. Thực tiễn những năm qua, việc phát huy vai trò của bộ đội địa phương trong thực hiện đoàn kết đồng bào luôn được lãnh đạo, chỉ huy các cấp và cấp ủy, chính quyền các địa phương thường xuyên quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo chặt chẽ. Tuy nhiên, trong quá trình thực hiện vẫn còn những hạn chế nhất định, như: nhận thức, trách nhiệm của một bộ phận cán bộ, chiến sĩ ở một số cơ quan, đơn vị chưa cao; công tác tuyên truyền, vận động đồng bào có lúc đạt hiệu quả thấp; việc tham mưu, đề xuất

cho cấp ủy, chính quyền địa phương còn thiếu tính chủ động, chưa thường xuyên...

Trước yêu cầu xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam trong tình hình mới; tình hình dân tộc, tôn giáo ở Việt Nam và ở các tỉnh Bắc Trung Bộ còn tiềm ẩn nhiều yếu tố phức tạp, đòi hỏi cần phát huy hơn nữa vai trò của hệ thống chính trị các cấp, nhất là vai trò của bộ đội địa phương trong thực hiện đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo nhằm góp phần củng cố khối đại đoàn kết toàn dân tộc, làm thất bại mọi âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch lợi dụng vấn đề dân tộc, tôn giáo chống phá cách mạng, giữ vững ổn định chính trị - xã hội trên địa bàn các tỉnh Bắc Trung Bộ. Trong đó, cần tập trung thực hiện các giải pháp trọng tâm sau đây.

Một là, tăng cường giáo dục, nâng cao nhận thức cho cán bộ, chiến sĩ bộ đội địa phương ở các tỉnh Bắc Trung Bộ về ý nghĩa, tầm quan trọng và nội dung cơ bản của việc Quân đội tham gia thực hiện đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo.

Trên cơ sở nhận thức đúng đắn về vị trí, ý nghĩa, tầm quan trọng và nội dung cơ bản của việc Quân đội tham gia thực hiện đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo, mỗi cán bộ, chiến sĩ sẽ xác định rõ thái độ, động cơ, trách nhiệm trong tổ chức thực hiện nhiệm vụ của đơn vị. Theo đó, lãnh đạo, chỉ huy các đơn vị cần thường xuyên quán triệt cho cán bộ, chiến sĩ nắm vững quan điểm chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm của Đảng và pháp luật của Nhà nước về đoàn kết dân tộc, đoàn kết tôn giáo, đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo, như: Nghị quyết số 24-NQ/TW ngày 16/10/1990 của Bộ Chính trị (khóa VI); Nghị quyết số 25-NQ/TW ngày 12/3/2003 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa IX); Nghị quyết số 43-NQ/TW ngày 24/11/2023 Hội nghị Trung ương lần thứ tám khóa XIII về tiếp tục phát huy truyền thống, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, xây dựng đất nước ta ngày càng phồn vinh, hạnh phúc; Luật Tín ngưỡng tôn giáo năm 2016; Nghị định số 127/2024/NĐ-CP của Chính phủ

sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 05/2011/NĐ-CP ngày 14/01/2011 về công tác dân tộc...

Thông qua đó, giúp cán bộ, chiến sĩ nhận thức đúng đắn quan điểm của Đảng, Nhà nước về đoàn kết dân tộc, đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo, nêu cao tinh thần trách nhiệm, tích cực tham gia xây dựng mối quan hệ đoàn kết lương - giáo trên địa bàn ngày càng vững chắc, xây dựng niềm tin vào mục tiêu của cách mạng xã hội chủ nghĩa; đồng thời giúp cộng đồng và Nhân dân hiểu rõ tiềm năng, thế mạnh cũng như những khó khăn, thách thức của địa phương để xác định rõ động cơ, trách nhiệm của bản thân, cơ quan, đơn vị mình, góp phần củng cố tăng cường khối đại đoàn kết, thực hiện tốt các mục tiêu kinh tế, văn hóa - xã hội, quốc phòng, an ninh, góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân trên địa bàn.

Để công tác tuyên truyền, giáo dục đạt chất lượng tốt, bộ đội địa phương cần tích cực, chủ động xây dựng các chương trình, kế hoạch và biên soạn tài liệu, tổ chức lực lượng, triển khai giáo dục, bồi dưỡng thực hiện đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo trong toàn đơn vị, nhất là lực lượng trực tiếp tham gia thực hiện đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo; đồng thời, phối hợp với các cấp, các ngành địa phương tổ chức, giáo dục cho cán bộ, chiến sĩ nâng cao trách nhiệm, tích cực tham gia thực hiện đoàn kết dân tộc, đoàn kết tôn giáo và đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo; chuẩn bị tốt các điều kiện, cơ sở vật chất bảo đảm; phân công báo cáo viên, quân nhân có năng lực và kinh nghiệm để tiến hành các hoạt động tuyên truyền, phổ biến, giáo dục hiệu quả.

Hai là, thường xuyên bồi dưỡng nâng cao phẩm chất, năng lực, kỹ năng và phương pháp tiến hành thực hiện đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo cho cán bộ, chiến sĩ.

Để xác định đúng nội dung cần bồi dưỡng, cấp ủy, lãnh đạo, chỉ huy các cấp của bộ đội địa phương ở các tỉnh Bắc Trung Bộ cần bám sát chức năng, nhiệm vụ của

cơ quan mình; đặc điểm, tình hình dân tộc, tôn giáo trên địa bàn; năng lực tiến hành công tác dân tộc, tôn giáo của cán bộ, chiến sĩ để có kế hoạch, nội dung bồi dưỡng phù hợp. Trong đó, tập trung bồi dưỡng, trang bị cho cán bộ, chiến sĩ những kiến thức chung về dân tộc, tôn giáo; về tình hình kinh tế, chính trị, xã hội của đất nước, cập nhật tình hình chung, các biến động của địa phương; những hiểu biết cần thiết về người dân theo các dân tộc, tôn giáo trên địa bàn. Ngoài ra, cần bồi dưỡng cho cán bộ, chiến sĩ những kỹ năng trong giao tiếp, ứng xử; nghệ thuật tuyên truyền và khả năng vận dụng, sử dụng các phương tiện tuyên truyền; kết hợp linh hoạt, đa dạng các hình thức tuyên truyền: nói, viết, phim ảnh.

Bên cạnh đó, bộ đội địa phương cần bồi dưỡng năng lực tham mưu, tổ chức hoạt động thực tiễn, quản lý điều hành cho cán bộ, chiến sĩ. Trên cơ sở đó, giúp họ làm tốt công tác tham mưu, đề xuất với cấp ủy, chính quyền địa phương những chủ trương, biện pháp sát thực trong thực hiện đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo đạt hiệu quả. Đồng thời, bồi dưỡng năng lực, kinh nghiệm giải quyết những “điểm nóng” liên quan đến tôn giáo trên địa bàn. Trong đó, tập trung trang bị cho họ những kiến thức nhằm phát hiện “điểm nóng”, “xung đột” có thể phát sinh; nắm vững nguyên tắc, phương pháp luận trong giải quyết các “điểm nóng”, “xung đột”; nguyên tắc phối hợp với các lực lượng chức năng trong quá trình giải quyết các vấn đề tôn giáo. Nội dung, mức độ bồi dưỡng phải phù hợp với trình độ nhận thức, chức trách, nhiệm vụ công tác của các tổ chức, các lực lượng thực hiện đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo.

Ba là, phát huy sức mạnh tổng hợp các tổ chức, các lực lượng của bộ đội địa phương ở các tỉnh Bắc Trung Bộ trong thực hiện đoàn kết đồng bào, chủ động phối hợp với các lực lượng phát hiện giải quyết các vấn đề phức tạp nảy sinh trên địa bàn đóng quân, nhất là vùng có đồng bào dân tộc, theo tôn giáo.

Để phát huy sức mạnh tổng hợp trong thực hiện đoàn kết đồng bào theo tôn giáo

và không theo tôn giáo trên địa bàn, bộ đội địa phương ở các tỉnh Bắc Trung Bộ cần phối hợp chặt chẽ với các cơ quan, đơn vị, lực lượng khác đứng chân trên địa bàn, như: các cấp ủy đảng, chính quyền, các tổ chức chính trị - xã hội, đoàn thể và nhân dân địa phương nơi đơn vị đóng quân nhằm tạo sự thống nhất, đồng bộ, phát huy sức mạnh, lợi thế của tất cả các lực lượng tham gia thực hiện đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo. Dựa trên cơ sở nắm vững các quan điểm, chính sách phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân và sự chỉ đạo của cấp trên, từng đơn vị chủ động có kế hoạch hiệp đồng chặt chẽ với cấp ủy, chính quyền, đoàn thể địa phương, thống nhất nội dung hoạt động, nhận định đánh giá tình hình thuận lợi, khó khăn, xác định biện pháp cụ thể để tổ chức triển khai kế hoạch công tác.

Để chống phá cách mạng Việt Nam, các thế lực thù địch triệt để lợi dụng vấn đề dân tộc, tôn giáo, những khó khăn trong đời sống của nhân dân để mua chuộc, lôi kéo, dụ dỗ, kích động nhằm chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc; kích động tư tưởng chống đối chính quyền, gây mất ổn định chính trị, kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh. Vì thế, bộ đội địa phương ở các tỉnh Bắc Trung Bộ cần phối hợp với cấp ủy, chính quyền địa phương tiến hành các hoạt động nhằm củng cố, tăng cường tiềm lực quốc phòng và an ninh, xây dựng khu vực phòng thủ vững chắc, sẵn sàng ứng phó với mọi tình huống có thể xảy ra, góp phần xây dựng, hoàn chỉnh phương án bảo vệ an ninh địa bàn, chống gây rối, bạo loạn. Phối hợp với các lực lượng trên địa bàn tuần tra, bảo vệ khu vực trọng điểm về an ninh, quốc phòng; nắm chắc tình hình mọi mặt, kịp thời phát hiện và tham mưu cho chính quyền địa phương giải quyết các vụ việc lợi dụng vấn đề dân tộc, tôn giáo để kích động chống đối, phá hoại của các thế lực thù địch, bảo đảm an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội ở địa phương. Đồng thời, thường xuyên phối hợp với lực lượng công an điều tra, khảo sát nắm chắc tình hình an ninh - chính trị, trật tự an toàn xã hội, đặc

biệt là tình hình dân tộc, tôn giáo trên địa bàn để kịp thời tham mưu, đề xuất với cấp ủy, chính quyền địa phương các biện pháp đấu tranh, phòng chống có hiệu quả.

Bên cạnh đó, bộ đội địa phương cũng cần nắm chắc tình hình đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân trên địa bàn để tham mưu với chính quyền địa phương giải quyết kịp thời những vướng mắc, những bức xúc trong nhân dân không tạo cơ cho các thế lực thù địch lợi dụng, kích động chống phá, chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc, đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo. Khi phát hiện có dấu hiệu tụ tập, chuẩn bị tổ chức khiếu kiện đông người cần phải nhanh chóng xác định nguyên nhân vụ việc và phối hợp với chính quyền địa phương, các lực lượng đứng chân trên địa bàn xác định các biện pháp giải quyết nhanh chóng, kịp thời, hiệu quả, không để bị động, bất ngờ.

Khối đại đoàn kết dân tộc ở Việt Nam luôn là nền tảng vững chắc cho sự phát triển của đất nước. Do đó, phát huy vai trò của bộ đội địa phương ở các tỉnh Bắc Trung Bộ trong thực hiện đoàn kết đồng bào theo tôn giáo và không theo tôn giáo là nhiệm vụ chính trị thường xuyên của các đơn vị, của toàn quân nhằm góp phần thực hiện thắng lợi đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, giữ vững ổn định chính trị, tạo sự đồng thuận trong xã hội, tăng cường sức mạnh khối đại đoàn kết toàn dân tộc, đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, phấn đấu vì mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”./.

Ghi chú:

(1) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 13, Nxb CTQG-ST, H.2011, tr.454.

(2) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội ĐBTQ lần thứ XIII*, tập I, Nxb CTQG-ST, H.2021, tr.171.

(3) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Hội nghị Trung ương 8 khóa XIII*, Nxb CTQG-ST, H.2023, tr.138.